

Διοικητική διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 στην Κρήτη

Σταυρούλα Χριστοδουλοπούλου,
Βιολόγος,
Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

Ημερίδα «Δικαίωμα και ευθύνη για το περιβάλλον»
Κάντανος, 10/7/2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

Προστατευόμενες περιοχές

Με τον όρο προστατευόμενη περιοχή εννοούμε έναν αναγνωρισμένο και σαφώς καθορισμένο γεωγραφικό χώρο για τον οποίο υπάρχει δέσμευση διατήρησης και ο οποίος υπόκειται σε διαχείριση μέσω νομικών ή άλλων αποτελεσματικών μέσων, ώστε να επιτευχθεί η μακροπρόθεσμη διατήρηση και προστασία της φύσης με τις συναφείς της οικοσυστημικές υπηρεσίες και πολιτιστικές αξίες (ορισμός IUCN, 2008).

Προστατευόμενες περιοχές αποκαλούμε τις διαχειριζόμενες εκτάσεις που ως βασικό διαχειριστικό σκοπό έχουν τη διατήρηση στοιχείων της φύσης

Ως διαχειριζόμενη έκταση εννοούμε την έκταση εκείνη για την οποία έχουν οριστεί συγκεκριμένοι σκοποί οι οποίοι καλούνται να επιτευχθούν μέσα από ένα σύνολο ενεργειών που σχεδιάζονται ακριβώς για το σκοπό αυτό

Στο μονοπάτι από Σούγια προς Παλαιόχωρα.

Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα

- ιερά άλση στην αρχαία Ελλάδα (τμήματα δασών αφιερωμένα σε θεότητες)
- έκδοση του νόμου 856/1937 ο οποίος προέβλεπε την ίδρυση εθνικών δρυμών
- Αισθητικά Δάση, Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, Καταφύγια Άγριας Ζωής κλπ.
- οργάνωση του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών με τον νόμο 1650/1986
- ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ
- νόμος 3937/2011 βάσει του οποίου λειτουργεί και σήμερα το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών

Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα

Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης

Περιοχές προστασίας της φύσης

Φυσικά πάρκα (Εθνικά - Περιφερειακά)

Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών (Natura 2000) και ΚΑΖ

-Ειδικές Ζώνες Διατήρησης
-Ζώνες Ειδικής Προστασίας (πτηνά)
-Καταφύγια Άγριας Ζωής

>Προστατευόμενα τοπία
>Προστατευόμενοι Νησιωτικοί Υγρότοποι
>Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί

Τι είναι οι προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000;

Το Δίκτυο **NATURA 2000** αποτελεί ένα συνεκτικό, οικολογικό σύνολο προστατευόμενων περιοχών στην Ευρώπη, τόσο χερσαίων όσο και θαλάσσιων.

Η διαμόρφωση και η λειτουργία του δικτύου NATURA 2000 βασίζεται στις δύο Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Φύση:

α. Η Οδηγία για τα Άγρια Πτηνά του 1979 (2009/147/ΕΚ, πρώην 79/409/ΕΚ) θεσμοθετήθηκε με σκοπό την προστασία, τη διατήρηση και τη ρύθμιση της εκμετάλλευσης όλων των άγριων πουλιών στην Ε.Ε., καθώς και περιοχών που είναι σημαντικές γι' αυτά. Μέχρι σήμερα, με βάση αυτή την οδηγία έχουν χαρακτηριστεί στην ΕΕ περίπου 5.300 προστατευόμενες περιοχές γνωστές ως «Ζώνες Ειδικής Προστασίας» (**ΖΕΠ**).

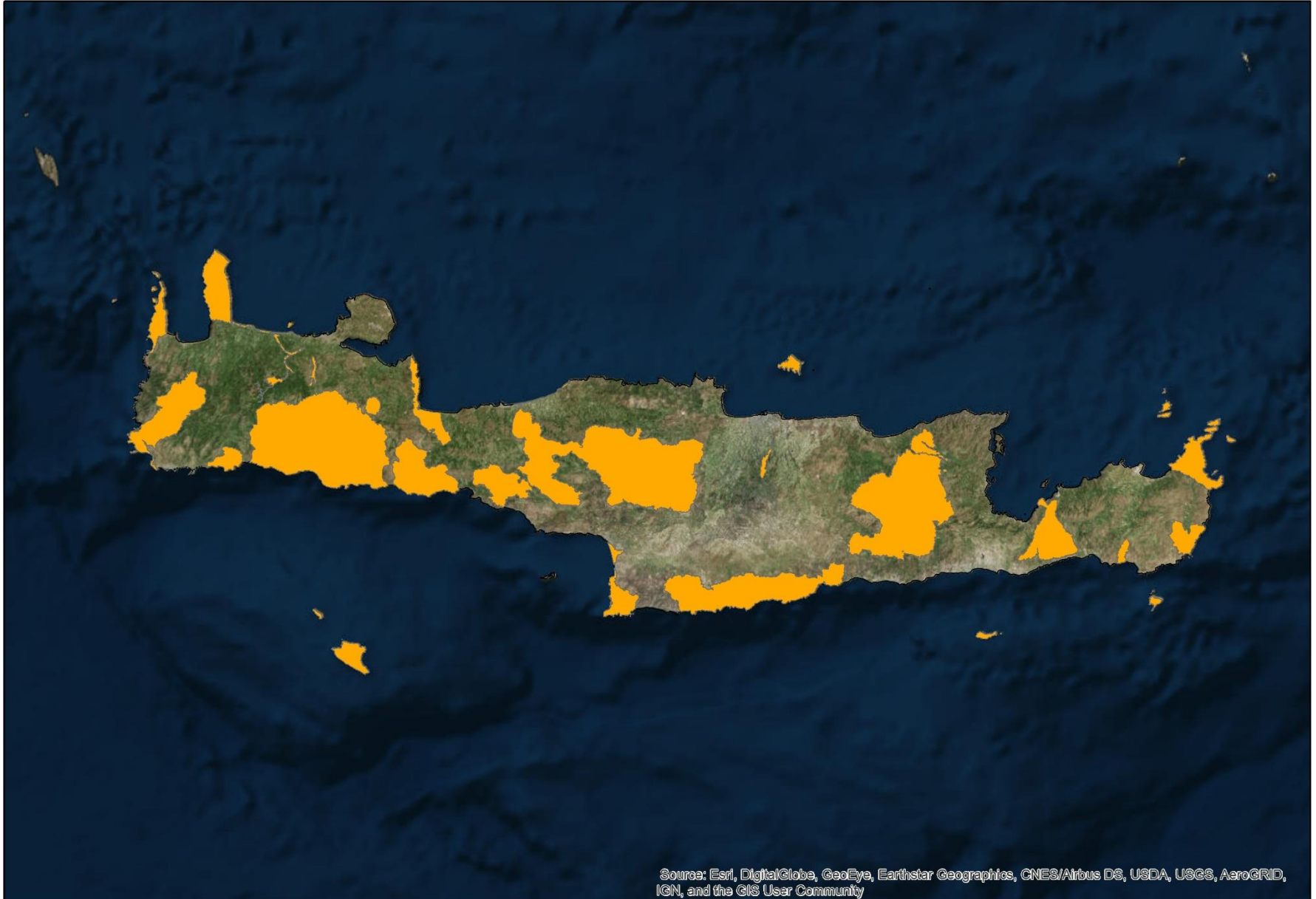
β. Η Οδηγία για τους Οικοτόπους του 1992 (92/43/ΕΟΚ), προστατεύει τη βιοποικιλότητα στην Ε.Ε., μέσω της διατήρησης των φυσικών τύπων οικοτόπων και των αυτόχθονων ειδών φυτών και ζώων που αναφέρονται στα Παραρτήματά της. Σύμφωνα με αυτή, χαρακτηρίζονται προστατευόμενες περιοχές γνωστές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης» (**ΕΖΔ**) για περίπου 1.500 σπάνια και απειλούμενα φυτά και ζώα και 230 τύπους οικοτόπων.

Τα κράτη-μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν υφίσταται υποβάθμιση οικοτόπων ή όχληση ειδών σε αυτές τις περιοχές, να θεσπίζουν μέτρα προστασίας και διαχείρισης και να παρακολουθούν την κατάσταση των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων.

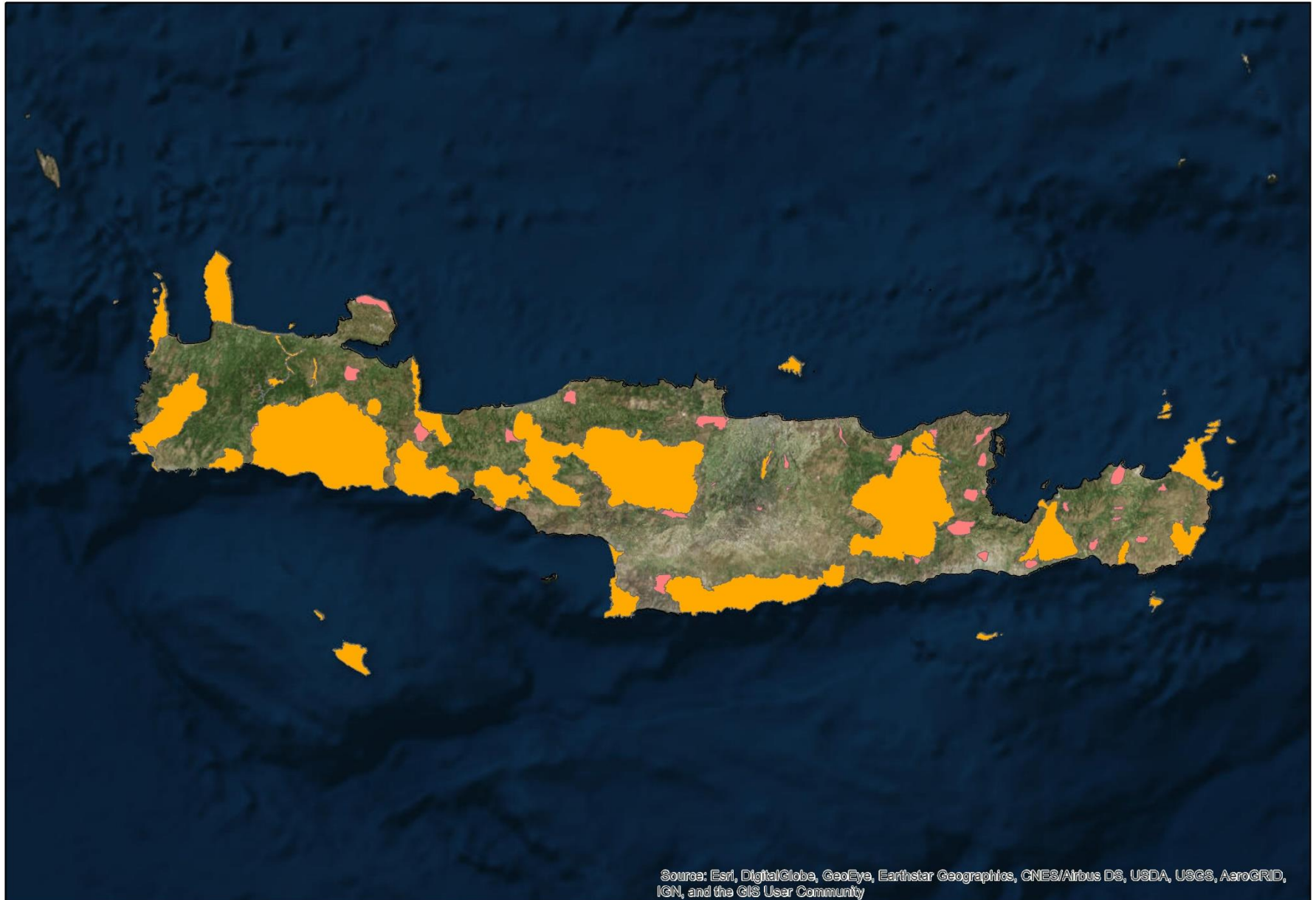
Μία από τις ουσιώδεις διατάξεις της Οδηγίας είναι ότι **επιτρέπεται η υλοποίηση ενός έργου εντός περιοχής NATURA μόνο εφόσον υπάρχει βεβαιότητα ότι το έργο δεν θα παραβλέψει την ακεραιότητα του οικοτόπου. Αν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία, το έργο δεν επιτρέπεται να υλοποιηθεί.**

Αυτό σημαίνει ότι στις περιοχές NATURA αποκλείονται οικονομικές δραστηριότητες με «βαρύ» περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Αντίθετα, οι ήπιες δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία, αναψυχή κ.ο.κ.) μπορούν με απλές ρυθμίσεις να είναι πλήρως συμβατές με τις περιοχές NATURA.

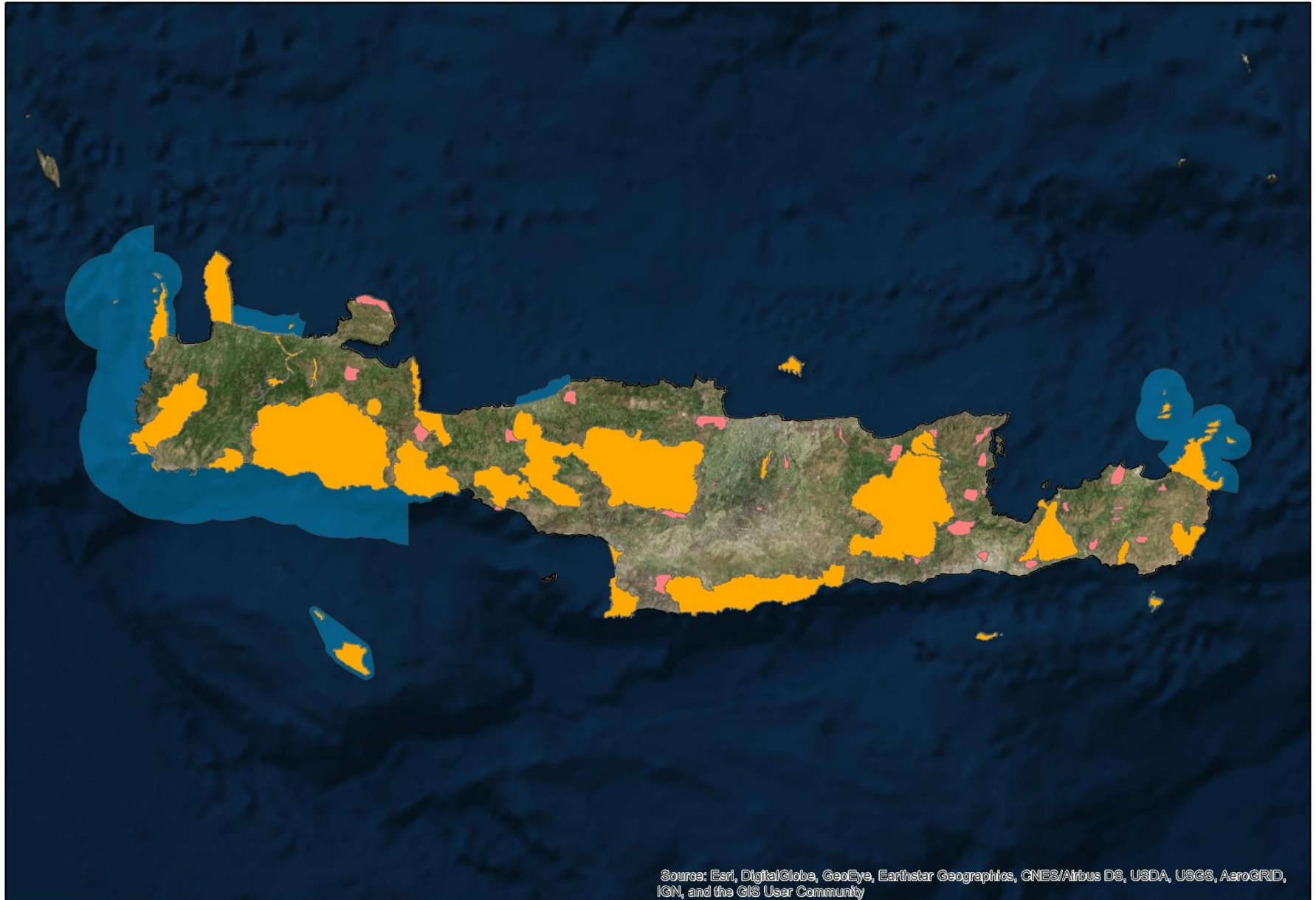
Το 33% της χερσαίας έκτασης της Κρήτης είναι Natura

Το 35% της χερσαίας έκτασης της Κρήτης είναι Natura ή ΚΑΖ

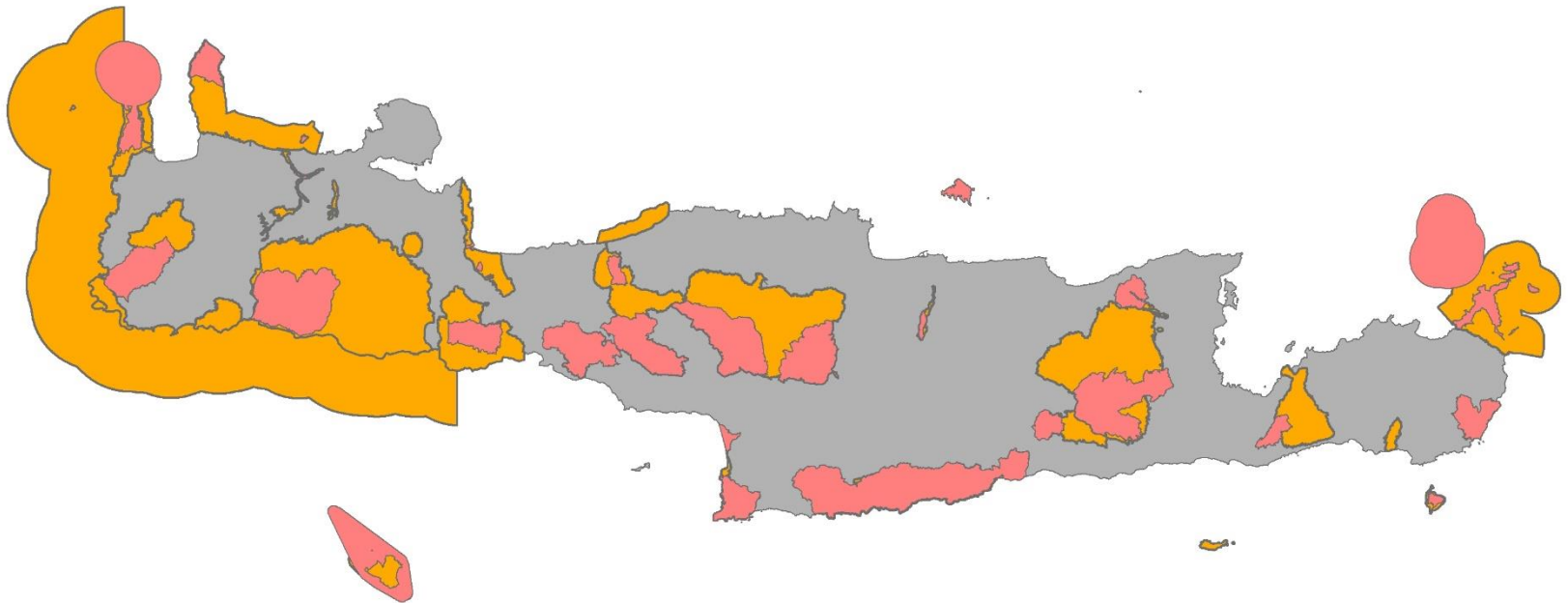
Σημαντικές θαλάσσιες περιοχές του δικτύου Natura 2000

54 περιοχές Natura (από 446)

28 +1 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ - οδηγία 2009/147)

25 +1 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ – οδηγία 92/43)

23 περιοχές Natura (από 54)

Το 43% του Νομού Χανίων είναι Natura

9 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ -
οδηγία 2009/147)

14 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ –
οδηγία 92/43)

Ρυθμίσεις προστασίας στις περιοχές Natura 2000

α) Απαγορεύεται η εγκατάσταση ιδιαιτέρως οχλουσών και επικίνδυνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων

β) Απαγορεύεται η εγκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων υψηλής όχλησης,

γ) Απαγορεύεται η αλιεία με δίχτυα τράτας, δράγες, πεζότρατες ή παρόμοια δίχτυα και με στατικά δίχτυα πάνω από κοραλλιογενή ενδιαιτήματα και ασβεστοφυκικούς βυθούς.

δ) Απαγορεύεται η εγκατάσταση και λειτουργία ιχθυοκαλλιεργειών σε λιβάδια ποσειδωνίας.

ε) Απαγορεύεται η τοποθέτηση διαφημιστικών πινακίδων, πλην εκείνων που ενημερώνουν τον επισκέπτη για την περιοχή ή προωθούν τις ήπιες φυσιολατρικές δραστηριότητες.

στ) ρυθμίσεις αρτιότητας

Θεσμοθέτηση περιοχών Natura

Εκπόνηση ΕΠΜ & ΔΣ=ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ
ΣΧΕΔΙΑ

Έγκριση ΕΠΜ & ΔΣ

Έκδοση ΠΔ

Τι είναι περιοχή Natura;

Εκπόνηση και υλοποίηση ΔΣ

Τι επιτρέπεται και τι
απαγορεύεται

~~Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών~~

- 36

- ΝΠ

- 7με

ΟΦΥΠΕΚΑ

- Συμμετέχουν: ΥΠΕΝ (1), Δήμοι (1), Περιφέρεια (1), Ειδικοί Επιστήμονες (2), ΜΚΟ (1), Παραγωγικοί Φορείς (1)

Ολοκλήρωση Δημοσίευσης Διαβούλευσης

Με την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης για το νομοσχέδιο «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ», ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά όλους τους συμμετέχοντες, καθώς συνέβαλαν σημαντικά σε μία διαβούλευση ουσιαστική και εποικοδομητική. Όλα τα σχόλια και οι παρατηρήσεις θα τύχουν αξιολόγησης, προκειμένου να οριστικοποιηθεί το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου.

Με εκτίμηση,
Κωνσταντίνος Χατζηδάκης
Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Τίθεται από σήμερα σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπό τον τίτλο: «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας».

Δεδομένης της σπουδαιότητας της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας, σας καλώ να συμμετάσχετε στη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση, διατυπώνοντας τις απόψεις και τις παρατηρήσεις σας επί των σχετικών ρυθμίσεων.

Η διαβούλευση θα ολοκληρωθεί την **Τετάρτη 18 Μαρτίου 2020** και ώρα **09.00 π.μ.**.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης

Αναρτήθηκε
4 Μαρτίου 2020, 07:00
Ανοικτή σε Σχόλια έως
18 Μαρτίου 2020, 09:00

Ολοκληρώθηκε.

Σχετικό Υλικό

- Αιτιολογική Έκθεση
- Σχέδιο Νόμου
- Πίνακας Αντιστοιχίας ΦΔΠΠ ΜΔΠΠ

Εργαλεία

- Εκτύπωση
- Εξαγωγή Σχολίων σε

Στατιστικά

- 1579 Σχόλια επι της Διαβούλευσης
- 28062 - Όλα τα Σχόλια

[Tweet](#) [Share](#)

Όλες οι Διαβουλεύσεις

- Δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για το «Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΠΕΑΡ)»
- Ανακύκλωση-Βελτίωση αποβλήτων
- ΚΥΑ αειφορίας

Πλοήγηση στη Διαβούλευση

- 80 Σχόλια [Άρθρο 01](#) Διάρκεια ισχύος ΑΕΠΟ
- 69 Σχόλια [Άρθρο 02](#) Επιτάχυνση διαδικασιών έκδοσης ΑΕΠΟ
- 28 Σχόλια [Άρθρο 03](#) Απλοποίηση διαδικασίας ανανέωσης ΑΕΠΟ

ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

ΚΕΦ. Γ΄

ΑΡΘΡΟ 26 ΚΕΝΤΡΙΚΟ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΡΘΡΟ 27-ΟΦΥΠΕΚΑ= «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής»

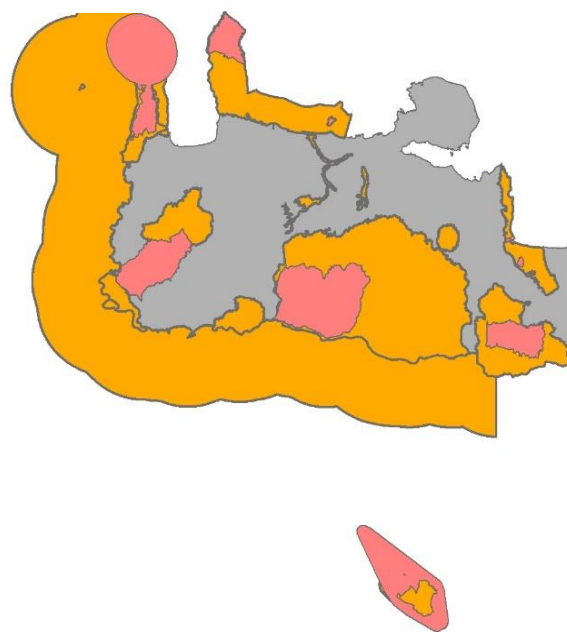
ΑΡΘΡΟ 34 : Σύσταση & Αρμοδιότητες των ΜΔΠΠ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

α) το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ),
β) τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιμα-
τικής Αλλαγής του άρθρου 27,
γ) το Υπουργείο Εσωτερικών, που έχει την αρμοδιότη-
τα της εποπτείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και
των ΟΤΑ (Περιφερειών και Δήμων),
δ) το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
που έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης των αλιευτικών
πόρων στον θαλάσσιο χώρο και προωθεί τον εκσυγχρο-
νισμό και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της χώρας,
ε) το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που ασκεί
την ψηφιακή πολιτική και προωθεί την ηλεκτρονική δι-
ακυβέρνηση,
στ) το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
που ασκεί τις αρμοδιότητές του κυρίως στον θαλάσσιο
χώρο, τους λιμένες, τη χερσαία ζώνη αυτών και σε πα-
ράκτιους χώρους,
ζ) το Υπουργείο Τουρισμού που ασκεί την τουριστική
πολιτική και υποστηρίζει την ήπια τουριστική δραστη-
ριότητα σε προστατευόμενες περιοχές,
η) άλλα Υπουργεία συμμετέχουν στο Σύστημα Δια-
κυβέρνησης με βάση τις καθ' ύλην αρμοδιότητές τους.

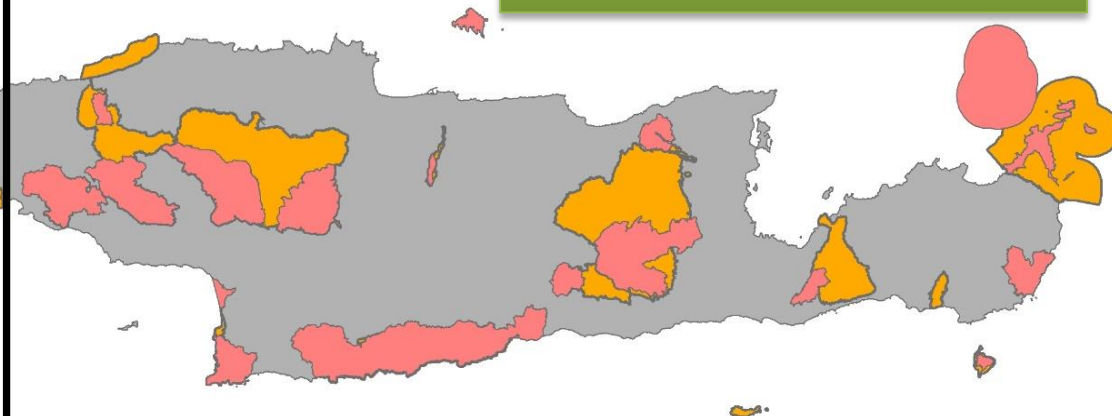
α) τις Μονάδες Διαχείρισης
Προστατευόμενων Περιο-
χών (καλούμενες εφεξής ΜΔΠΠ)
του άρθρου 34,
β) τις Αποκεντρωμένες
Διοικήσεις,
γ) τις Περιφέρειες και
δ) τους Δήμους

ΦΔ στην Κρήτη ήταν....

ΦΔ Εθνικού Δρυμού
Σαμαριάς – Δυτικής Κρήτης
23 Περιοχές Natura 2000

ΦΔ Κεντρικής & Ανατολικής
Κρήτης
31 Περιοχές Natura 2000

... ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΕ:
ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΠ

Αρμοδιότητες

- Εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης
- Παροχή γνωμοδοτήσεων
- Συλλογή περιβαλλοντικών δεδομένων
- Διαβούλευση με την τοπική κοινωνία
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για την προώθηση αναπτυξιακών προτύπων και δράσεων
- Κατασκευή και συντήρηση ορειβατικών μονοπατιών
- επικουρία των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών επί ζητημάτων αρμοδιότητάς των ΦΔ

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

